



Eseje / Essays

Příběh o archeologických vrstvách, písku a ledňáčkovi

A Story about Stratigraphy, Sand and a Kingfisher

VÁCLAV SOUKUP

*Katedra teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty
Univerzity Karlovy v Praze, Celetná 20, 110 00 Praha 1*

Příběh archeologie spočívá v přesvědčení, že „starší vrstva je níž“, a ve víře, že skrývá pozůstatky dávno zmizelých světů. Mé setkání s archeologií, provázené pocity, které archeologové prožívají v průběhu terénního výzkumu, se odehrálo na malém řeckém ostrově v Egejském moři. Místní přátelé archeologové mě přivedli na pobřeží k vyvýšenému místu pokrytému pískem. Vyzvali mě: „Je to přímo pod námi. Odkryj písek – a uvidíš zázrak.“ Poslechl jsem. Nepřeháněli. Poté, co

jsem odstranil svrchní vrstvy, objevila se v celé kráse dlažba dávno zmizelé byzantské baziliky. Tvořila ji mozaika zobrazující opakovaný motiv ledňáčka. Myslím, že v tu chvíli jsem pochopil kouzlo archeologie. Pocity Heinricha Schliemanna, když krok za krokem odkrýval kulturní vrstvy starověké Tróje. Dlouho jsem pozoroval elegantní obrazy ptáčků vytvořené rafinovaně a přesně poskládanými černými a bílými kaménky. „Co s tím uděláme?“ zeptal jsem se archeologů. „Zase ji zasypeme. Nejsou peníze na restaurátorské ani konzervační práce. Skrytá pod pískem zůstane zachována pro další generace. Obnaženou by ji za pár dní rozebrali turisté.“

Postskriptum: Když jsem po několika dnech opouštěl ostrov, neodolal jsem a vrátil jsem se na místo činu. Všude byl jen písek. A jistota, že „starší vrstva je níž ...“.

Kontakt: PhDr. Václav Soukup, CSc., Katedra teorie kultury (kulturologie) Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Celetná 20, 110 00 Praha 1, e-mail: Vaclav.Soukup@ff.cuni.cz.

